Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

zo 16. apríla 2015 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Elektronické komunikačné siete a služby — Smernica 2002/21/ES — Články 7 a 20 — Riešenie sporu medzi podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete alebo služby — Povinnosť uskutočniť postup podľa článku 7 ods. 3 — Opatrenie, ktoré môže mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi — Smernica 2002/19/ES — Článok 5 — Právomoc a zodpovednosť národných regulačných orgánov vzhľadom na prístup a prepojenie — Smernica 2002/22/ES — Článok 28 — Negeografické čísla“

Vo veci C-3/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Sąd Najwyższy (Poľsko) zo 6. novembra 2013 a doručený Súdnemu dvoru 3. januára 2014, ktorý súvisí s konaním:

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej,

Telefonia Dialog sp. z o.o.

proti

T-Mobile Polska SA, predtým Polska Telefonia Cyfrowa SA,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory M. Ilešič, sudcovia A. Ó Caoimh, C. Toader, E. Jarašiūnas (spravodajca) a C. G. Fernlund,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 7. januára 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, v zastúpení: M. Kołtoński a M. Chmielewska, radcowie prawni,

— Telefonia Dialog sp. z o.o., v zastúpení: R. Duczek, radca prawny,

— T-Mobile Polska SA, v zastúpení: Ł. Dąbrowski, radca prawny,

* Jazyk konania: poľština.

— poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna a D. Lutostańska, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: J. Hottiaux, L. Nicolae a G. Braun, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 15. januára 2015,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 6, článku 7 ods. 3 a článku 20 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349, ďalej len „rámcová smernica“) a článku 28 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (smernica univerzálnej služby) (Ú. v. ES L 108, s. 51; Mim. vyd. 13/029, s. 367).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (predseda Úradu pre elektronické komunikácie, ďalej len „predseda UKE“) a spoločnosťou Telefonia Dialog sp. z o.o. (ďalej len „Telefonia Dialog“) na jednej strane a spoločnosťou T-Mobile Polska SA, predtým Polska Telefonia Cyfrowa SA (ďalej len „T-Mobile Polska“) na strane druhej vo veci rozhodnutia prijatého predsedom UKE v rámci sporu medzi týmito spoločnosťami.

Právny rámec

Právo Únie

3 Podľa odôvodnení 15, 32 a 38 rámcovej smernice:

„(15) Je dôležité, aby sa národné regulačné orgány pred prijatím konečného rozhodnutia poradili o navrhovaných rozhodnutiach so všetkými zainteresovaným stranami a zohľadnili ich pripomienky. Národné regulačné orgány by mali informovať [Európsku] komisiu a ostatné národné regulačné orgány o konkrétnych návrhoch rozhodnutí a poskytnúť im tak možnosť pripomienkovania, aby sa predišlo nepriaznivému vplyvu rozhodnutí na jednotný trh alebo na iné ciele Zmluvy na národnej úrovni. Pre národné regulačné orgány je vhodné, aby sa so zainteresovanými stranami poradili o všetkých návrhoch opatrení ovplyvňujúcich obchodovanie medzi členskými štátmi. Prípady, kedy platia postupy uvedené v článku 6 a 7 sú definované v tejto smernici a špecifických smerniciach. …

…

(32) … Zásah národných regulačných orgánov pri riešení sporu medzi podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete alebo služby v členskom štáte, by mal sledovať zabezpečenie zhody s povinnosťami vyplývajúcimi z tejto smernice alebo špecifických smerníc.

…

(38) Opatrenia, ktoré by mohli ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi predstavujú opatrenia, ktoré môžu mať priamy alebo nepriamy, skutočný alebo potenciálny vplyv, na charakter obchodu medzi členskými štátmi spôsobom, ktorý by mohol vytvoriť prekážky pre jednotný trh. Medzi ne patria opatrenia, ktoré majú významný dopad na prevádzkovateľov alebo užívateľov v iných členských

štátoch a obsahujú, okrem iného, opatrenia ovplyvňujúce ceny pre užívateľov v iných členských štátoch; opatrenia ovplyvňujúce schopnosť podniku založeného v inom členskom štáte poskytovať elektronickú komunikačnú službu a najmä opatrenia ovplyvňujúce schopnosť ponúkať nadnárodné služby; a opatrenia ovplyvňujúce štruktúru trhu alebo prístup, ktoré majú spätný účinok na podniky v iných členských štátoch.“

4 Článok 2 rámcovej smernice upravuje:

„Na účely tejto smernice:

…

1) ‚špecifické smernice‘ znamenajú smernicu [Európskeho parlamentu a Rady] 2002/20/ES [zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné sieťové systémy a služby (smernica o povolení) (Ú. v. ES L 108, s. 21; Mim. vyd. 13/029, s. 337)], smernicu [Európskeho parlamentu a Rady] 2002/19/ES [zo 7. marca 2002 o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a pridružených prostriedkov (prístupová smernica) (Ú. v. ES L 108, s. 7; Mim. vyd. 13/029, s. 232)], [smernicu o univerzálnej službe] a smernicu [Európskeho parlamentu a Rady] 97/66/ES [z 15. decembra 1997 o spracovaní osobných údajov a o ochrane súkromia v sektore telekomunikácií [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 24, 1998, s. 1)].

…“

5 Článok 6 rámcovej smernice nazvaný „Mechanizmus konzultácií a transparentnosti“ upravuje vytvorenie vnútroštátnych konzultačných postupov medzi národnými regulačnými orgánmi (ďalej len „NRO“) a zainteresovanými stranami, ak NRO zamýšľajú prijať opatrenia podľa tejto smernice alebo špecifických smerníc s významným dopadom na relevantný trh.

6 Článok 7 uvedenej smernice nazvaný „Konsolidácia vnútorného trhu pre elektronické komunikácie“ stanovuje:

„1. Pri vykonávaní svojich úloh podľa tejto smernice a špecifických smerníc, [NRO] zohľadnia v čo najväčšej miere ciele stanovené v článku 8, v rozsahu vzťahujúcom sa k fungovaniu vnútorného trhu.

…

3. Okrem porád [konzultácií – *neoficiálny preklad*] uvedených v článku 6, ak [NRO] zamýšľa prijať opatrenie, ktoré:

a) spadá do pôsobnosti článkov 15 alebo 16 tejto smernice, článkov 5 alebo 8 [prístupovej] smernice alebo článku 16 smernice [univerzálnej služby] a

b) by malo vplyv na obchod medzi členskými štátmi,

súčasne sprístupní návrh opatrenia Komisii a [NRO] v ostatných členských štátoch spolu s jeho odôvodnením v súlade s článkom 5 ods. 3 a informuje o ňom Komisiu a ostatné [NRO]. …

…“

7 Článok 8 tej istej smernice definuje ciele politiky a princípy regulácie, ktorých dosiahnutie majú zabezpečiť NRO. Odsek 3 tohto článku znie:

„[NRO] prispievajú k rozvoju vnútorného trhu okrem iného tým, že:

…

d) vzájomnou spoluprácou a spoluprácou s Komisiou transparentným spôsobom zabezpečia rozvoj jednotných regulačných postupov a jednotné uplatňovanie tejto smernice a špecifických smerníc.“

8 Článok 20 rámcovej smernice nazvaný „Riešenie sporov medzi podnikmi“ upravuje:

„1. Príslušné [NRO] na požiadanie ktorejkoľvek zo strán a bez vplyvu na ustanovenia odseku 2 vydajú záväzné rozhodnutie o riešení sporov vznikajúcich v súvislosti s povinnosťami vyplývajúcimi z tejto smernice alebo špecifických smerníc, medzi podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete alebo služby v členskom štáte, v čo najkratšom možnom termíne a v každom prípade do štyroch mesiacov okrem výnimočných prípadov. …

…

3. [NRO] pri vyriešení sporu prijme rozhodnutia zamerané na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 8. Všetky povinnosti, ktoré podnikom uložil [NRO] pri riešení sporu, musia rešpektovať ustanovenia tejto smernice alebo špecifických smerníc.

…“

9 Článok 5 prístupovej smernice nazvaný „Právomoc a zodpovednosť [NRO] vzhľadom na prístup a prepojenie“ stanovuje:

„1. [NRO] pri plnení cieľov stanovených v článku 8 [rámcovej smernice] podporujú a prípadne zabezpečujú v súlade s ustanoveniami tejto smernice primeraný prístup, prepojenie a interoperabilitu služieb, pričom svoje povinnosti vykonávajú spôsobom, ktorý podporuje efektívnosť, udržateľnú hospodársku súťaž, efektívne investície a inovácie a poskytuje maximálny prospech pre koncových používateľov.

…

4. Vzhľadom na prístup a prepojenie členské štáty zabezpečia právomoc [NRO] na zásah zo svojho vlastného podnetu v prípadoch, kde je to oprávnené, alebo v prípade, ak chýbajú dohody medzi podnikmi, na požiadanie ktorejkoľvek zo zainteresovaných strán, aby sa zabezpečili politické ciele článku 8 [rámcovej smernice] v súlade s ustanoveniami tejto smernice a postupmi uvedenými v článku 6, 7, 20 a 21 [rámcovej smernice].“

10 Článok 2 písm. f) smernice univerzálnej služby obsahuje túto definíciu:

„‚negeografické číslo‘ znamená číslo z národného telefónneho číslovacieho plánu, ktoré nie je geografickým číslom. Zahŕňa okrem iného čísla mobilných telefónov, služieb volania na účet volaného a služieb za zvýšenú úhradu.“

11 Článok 28 tejto smernice nazvaný „Negeografické čísla“ upravuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby koncoví užívatelia z iného členského štátu mohli mať prístup k negeografickým číslam na ich území, pokiaľ je to technicky a ekonomicky možné, s výnimkou prípadov, keď volanému účastníkovi bol z komerčných dôvodov obmedzený prístup zo strany volajúcich, ktorí sídlia v špecifických geografických oblastiach.“

Poľské právo

12 Podľa § 15 zákona o telekomunikáciách (Ustawa Prawo telekomunikacyjne) zo 16. júla 2004 (Dz. U. č. 171, položka 1800) v znení uplatniteľnom vo veci samej (ďalej len „zákon zo 16. júla 2004“):

„Skôr než predseda UKE vydá rozhodnutie vo veciach:

…

2. uloženia, zrušenia, zachovania alebo zmeny regulačných povinností vo vzťahu k telekomunikačným operátorom s významným vplyvom na trhu alebo bez takého vplyvu;

3. rozhodnutia týkajúceho sa prístupu k telekomunikačnej sieti uvedeného v § 28 až 30;

4. v iných veciach uvedených v zákone,

uskutoční konzultačné konanie a umožní dotknutým právnym subjektom vyjadriť sa písomne k návrhu rozhodnutia v stanovenom termíne.“

13 § 18 zákona zo 16. júla 2004 znie:

„Pokiaľ môžu mať rozhodnutia uvedené v § 15 vplyv na obchod medzi členskými štátmi, predseda UKE uskutoční spolu s konzultačným konaním aj konsolidačné konanie a zašle návrhy rozhodnutia spolu s ich odôvodnením… Komisii a [NRO] iných členských štátov.“

14 § 27 uvedeného zákona upravuje:

„1. Predseda UKE môže z úradnej moci alebo na základe písomnej žiadosti ktoréhokoľvek účastníka rokovaní týkajúcich sa uzavretia zmluvy o prístupe uznesením stanoviť lehotu na ukončenie rokovaní, ktorá nemôže byť dlhšia ako 90 dní od podania žiadosti o uzavretie takejto zmluvy.

2. Ak sa rokovania nezačnú, ak je prístup zamietnutý subjektom, ktorý ho má povoliť, alebo ak sa neuzavrie žiadna zmluva v lehote stanovenej v odseku 1, ktorýkoľvek účastník môže požiadať predsedu UKE, aby prijal rozhodnutie o sporných otázkach alebo rozhodnutie, v ktorom stanoví podmienky spolupráce.

…“

15 § 28 tohto istého zákona uvádza:

„1. Predseda UKE vydá rozhodnutie týkajúce sa poskytnutia prístupu do 90 dní od predloženia žiadosti uvedenej v § 27 ods. 2…

…

4. Rozhodnutie o udelení prístupu nahrádza časť zmluvy o prístupe, ktorú pokrýva uvedené rozhodnutie.

…

6. Predseda UKE môže zmeniť rozhodnutie o udelení prístupu na žiadosť ktorejkoľvek zo zainteresovaných strán alebo z úradnej moci, ak je to odôvodnené potrebou zabezpečiť ochranu koncových užívateľov, účinnú hospodársku súťaž alebo interoperabilitu služieb.

7. O finančných nárokoch vyplývajúcich z nevykonania alebo nesprávneho vykonania povinností vyplývajúcich z rozhodnutia o prístupe k telekomunikačnej sieti rozhodujú súdy.

…“

16 § 79 ods. 1 zákona zo 16. júla 2004 stanovuje:

„Prevádzkovateľ verejnej telekomunikačnej siete zabezpečí, ak je to technicky a ekonomicky možné, aby koncoví užívatelia siete, ako aj koncoví užívatelia z iného členského štátu mohli nadviazať spojenie s negeografickým číslom v Poľskej republike, okrem prípadov, keď volaný účastník obmedzil volania koncových užívateľov z určitých geografických oblastí.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

17 Telefonia Dialog a T-Mobile Polska sú podniky, ktoré vlastnia verejne prístupné elektronické komunikačné siete a poskytujú elektronické komunikačné služby v Poľsku. Dňa 4. apríla 2000 uzavreli tieto podniky zmluvu, ktorá upravovala spôsoby spolupráce a podmienky prístupu užívateľov siete T-Mobile Polska k „inteligentným sieťovým“ službám poskytovaným prostredníctvom siete Telefonia Dialog (ďalej len „zmluva o spolupráci“).

18 V roku 2006 požiadala Telefonia Dialog T-Mobile Polska o začatie rokovaní s cieľom uzatvoriť dodatok k zmluve o spolupráci. Keďže podniky nedospeli k dohode, Telefonia Dialog požiadala predsedu UKE o stanovenie lehoty na ukončenie nových rokovaní. Predseda UKE stanovil lehotu na 20. októbra 2006.

19 Keďže rokovania neboli ukončené v lehote stanovenej predsedom UKE, Telefonia Dialog ho listom z 9. novembra 2006 požiadala o prijatie rozhodnutia v snahe vyriešiť jej spor s T-Mobile Polska vo veci prípadných zmien zmluvy o spolupráci.

20 Rozhodnutím z 19. decembra 2008 prijatým na základe § 28 a § 79 zákona zo 16. júla 2004, ktorými sa prebrali jednotlivo článok 5 prístupovej smernice a článok 28 smernice univerzálnej služby, predseda UKE vyriešil spor tak, že Telefonia Dialog zaviazal k poskytnutiu služieb ukončenia hovorov v jeho sieti pre užívateľov siete T-Mobile Polska a T-Mobile Polska zaviazal zabezpečiť jeho užívateľom prístup k informačným službám poskytovaným prostredníctvom siete Telefonia Dialog. Predseda UKE v tomto rozhodnutí stanovil tiež výšku odplaty za poskytovanie týchto služieb.

21 T-Mobile Polska podala proti rozhodnutiu predsedu UKE žalobu na Sąd Okręgowy w Warszawie (Okresný súd vo Varšave, Poľsko). Rozsudkom z 21. marca 2011 Sąd Okręgowy w Warszawie zrušil toto rozhodnutie z dôvodu, že predseda UKE neuskutočnil konsolidačné konanie podľa § 18 zákona zo 16. júla 2004.

22 Predseda UKE a Telefonia Dialog sa proti rozhodnutiu, ktoré vydal Sąd Okręgowy w Warszawie, odvolali na Sąd Apelacyjny w Warszawie (Odvolací súd vo Varšave), ktorý ich odvolania zamietol rozsudkom z 1. februára 2012. Predseda UKE a Telefonia Dialog teda proti tomuto rozsudku podali kasačný opravný prostriedok na Sąd Najwyższy (Najvyšší súd).

23 Sąd Najwyższy uvádza, že spor vo veci samej sa týka otázky, či mal predseda UKE pred prijatím rozhodnutia o zmene zmluvy o spolupráci využiť postup upravený v článku 7 ods. 3 rámcovej smernice.

24 V tejto súvislosti sa tento vnútroštátny súd po prvé pýta, či sa má článok 7 ods. 3 rámcovej smernice vykladať v tom zmysle, že opatrenie prijaté NRO podľa článku 5 prístupovej smernice sa má vždy považovať za opatrenie s vplyvom na obchod medzi členskými štátmi v zmysle článku 7 ods. 3 rámcovej smernice.

25 Sąd Najwyższy tvrdí, že vo veci samej sa rozhodnutie predsedu UKE z 19. decembra 2008 môže javiť ako rozhodnutie bez takéhoto vplyvu, keďže sa nevzťahuje na cezhraničné telekomunikačné služby, pri sadzbách za volanie na negeografické čísla a pri pravidlách zúčtovania nerozlišuje medzi konečnými užívateľmi z Poľska a užívateľmi z iných členských štátov, nestanovuje sadzby, ktoré užívatelia z iných členských štátov využívajúci roaming v sieti T-Mobile Polska platia tomuto operátorovi za prístup k službám poskytovaným užívateľom siete Telefonia Dialog, neurčuje ani sadzby uplatňované medzi T-Mobile Polska a operátormi užívateľov z iných členských štátov z titulu spojení uskutočnených v sieti T-Mobile Polska a nakoniec sa týka služieb, ktoré sú zásadne poskytované v poľskom jazyku. Keďže však článok 28 smernice o univerzálnej službe v podstate ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby koncoví užívatelia z iných členských štátov mali prístup k negeografickým číslam na ich území, tento súd vyjadril pochybnosti v súvislosti s odpoveďou na otázku uvedenú v bode 23 tohto rozsudku.

26 Po druhé si Sąd Najwyższy kladie otázku, či sa má článok 6, článok 7 ods. 3 a článok 20 rámcovej smernice vykladať v tom zmysle, že NRO je vždy povinný uskutočniť postup upravený v článku 7 ods. 3 tejto smernice, ak na vyriešenie sporu prijíma opatrenie s vplyvom na obchod medzi členskými štátmi.

27 Po tretie sa Sąd Najwyższy pýta, či v prípade, ak Súdny dvor rozhodne, že článok 6, článok 7 ods. 3 a článok 20 rámcovej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že bráni uplatneniu vnútroštátneho ustanovenia, ktoré ukladá povinnosť dodržiavať postup, akým je konanie upravené v § 18 zákona zo 16. júla 2004, je vnútroštátny súd povinný zamietnuť uplatnenie tohto ustanovenia.

28 V tejto súvislosti Sąd Najwyższy poukazuje na skutočnosť, že v prípade kladnej odpovede tak bude vo veci samej nemožné vykladať § 18 zákona zo 16. júla 2004 v súlade s právom Únie. Nakoniec sa tento súd domnieva, že článok 6, článok 7 ods. 3 a článok 20 rámcovej smernice tak nebudú mať horizontálny priamy účinok.

29 Za týchto podmienok Sąd Najwyższy rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 7 ods. 3 rámcovej smernice v spojení s článkom 28 smernice univerzálnej služby vykladať v tom zmysle, že každé opatrenie, ktoré NRO prijme na účely splnenia povinnosti vyplývajúcej z článku 28 smernice univerzálnej služby, má vplyv na obchod medzi členskými štátmi, pokiaľ len takéto opatrenie môže zabezpečiť možnosť prístupu k negeografickým číslam na území dotknutého členského štátu koncovým užívateľom z iných členských štátov?

2. Má sa článok 7 ods. 3 v spojení s článkami 6 a 20 rámcovej smernice vykladať v tom zmysle, že NRO pri rozhodovaní o spore medzi podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete alebo služby, ktorý sa týka plnenia povinnosti jedným z týchto podnikov vyplývajúcej z článku 28

smernice univerzálnej služby, nesmie uskutočniť konsolidačné konanie, a to ani v prípade, ak by opatrenie malo vplyv na obchod medzi členskými štátmi a vnútroštátne právo zaväzuje NRO uskutočniť konsolidačné konanie v prípade, že opatrenie môže mať taký vplyv?

3. V prípade kladnej odpovede na druhú otázku, má sa článok 7 ods. 3 v spojení s článkami 6 a 20 rámcovej smernice, ako aj v spojení s článkom 288 ZFEÚ a článkom 4 ods. 3 ZEÚ vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd je povinný neuplatniť tie predpisy vnútroštátneho práva, ktoré NRO ukladajú povinnosť vždy vykonať konsolidačné konanie v prípade, že ním prijaté opatrenie môže mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi?“

O prejudiciálnych otázkach

O druhej otázke

30 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že svojou druhou otázkou, ktorú treba skúmať ako prvú, sa tento súd v podstate pýta, či je NRO povinný uskutočniť postup podľa článku 7 ods. 3 rámcovej smernice za okolností, akými sú okolnosti vo veci samej.

31 Na úvod je potrebné uviesť, že článok 6 rámcovej smernice nie je pri odpovedi na túto otázku relevantný. Tento článok totiž stanovuje podmienky a spôsoby uskutočnenia konania, ktoré sa odlišuje od postupu upraveného v článku 7 ods. 3 tejto smernice a ktoré poskytuje zainteresovaným stranám v prípade, ak NRO zamýšľajú prijať opatrenia s významným dopadom na relevantný trh, príležitosť vyjadriť sa k návrhu opatrenia v primeranej lehote.

32 Preto je potrebné sa domnievať, že svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 7 ods. 3 a článok 20 rámcovej smernice vykladať v tom zmysle, že NRO je povinný uskutočniť postup upravený v prvom z týchto ustanovení, ak chce v rámci riešenia sporu medzi podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete alebo služby v členskom štáte uložiť povinnosti smerujúce k zabezpečeniu prístupu k negeografickým číslam v súlade s článkom 28 smernice univerzálne služby a ak tieto povinnosti môžu mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

33 Ani článok 7 ods. 3 rámcovej smernice, ani článok 20 tejto smernice vyslovene neuvádzajú, že NRO je povinný uskutočniť postup upravený v prvom z týchto ustanovení, ak chce v rámci riešenia sporu medzi podnikmi uvedenými v druhom z týchto ustanovení prijať záväzné rozhodnutie určené na vyriešenie sporu.

34 Po prvé totiž z článku 7 ods. 3 rámcovej smernice vyplýva, že povinnosť uskutočniť postup podľa tohto článku nezávisí od povahy postupu, v rámci ktorého chce NRO prijať predmetné opatrenie, ale od predmetu samotného opatrenia a vplyvu, ktorý môže mať na obchod medzi členskými štátmi.

35 Podľa článku 7 ods. 3 rámcovej smernice je totiž NRO členského štátu povinný sprístupniť Komisii a NRO v ostatných členských štátoch návrh opatrenia, ktoré chce prijať, ak toto opatrenie na jednej strane spadá do pôsobnosti článkov 15 alebo 16 rámcovej smernice, článkov 5 alebo 8 prístupovej smernice alebo článku 16 smernice univerzálnej služby a na druhej strane by malo vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

36 Po druhé, ako je uvedené v odôvodnení 32 rámcovej smernice, zásah NRO pri riešení sporu medzi podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete alebo služby v členskom štáte má sledovať zabezpečenie zhody s povinnosťami vyplývajúcimi z rámcovej smernice alebo špecifických smerníc.

37 Pokiaľ ide konkrétnejšie o povinnosti vyplývajúce z prístupovej smernice, článok 5 ods. 1 tejto smernice ukladá NRO povinnosť zabezpečiť primeraný prístup, prepojenie, ako aj interoperabilitu služieb.

38 Článok 5 ods. 4 prístupovej smernice zdôrazňuje, že ak NRO zasahuje na žiadosť jednej z dotknutých strán v prípade neexistencie dohody medzi podnikmi, musí dodržiavať ustanovenia nachádzajúce sa v tejto smernici, ako aj postupy uvedené najmä v článkoch 7 a 20 rámcovej smernice.

39 Opatrenia spadajúce do článku 5 prístupovej smernice sú navyše vyslovene uvedené v článku 7 ods. 3 písm. a) rámcovej smernice.

40 Zo všetkých týchto skutočností vyplýva, že opatrenia, ktoré chce NRO prijať na základe ustanovení článku 20 rámcovej smernice v spojení s článkom 5 prístupovej smernice v oblasti prístupu a prepojenia v rámci sporu medzi podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete alebo služby v členskom štáte, musia podliehať postupu podľa článku 7 ods. 3 rámcovej smernice, ak môžu mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

41 Opatrenie, akým je opatrenie vo veci samej, ktoré bolo prijaté v rámci sporu medzi podnikmi a jeho cieľom je zabezpečiť prístup k negeografickým číslam v súlade s článkom 28 smernice univerzálnej služby, však spadá medzi povinnosti, ktoré môže NRO uložiť v zmysle článku 5 prístupovej smernice na zabezpečenie adekvátneho prístupu, prepojenia, ako aj interoperability služieb. V prejednávanej veci, ako vyplýva z vnútroštátneho rozhodnutia, bolo navyše predmetné rozhodnutie prijaté podľa § 28 zákona zo 16. júla 2004, ktorý prebral článok 5 prístupovej smernice, a podľa § 79 tohto zákona, ktorý prebral článok 28 smernice univerzálnej služby.

42 Z toho vyplýva, že návrh opatrenia, akým je opatrenie vo veci samej, musí podliehať postupu podľa článku 7 ods. 3 rámcovej smernice, ak toto opatrenie môže mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

43 Takýto výklad je navyše v súlade s cieľom, ktorý sleduje postup podľa článku 7 ods. 3 rámcovej smernice a ktorým je, ako vyplýva z odôvodnenia 15 tejto smernice, predísť nepriaznivému vplyvu rozhodnutí prijatých na národnej úrovni na jednotný trh alebo na iné ciele Zmluvy o FEÚ.

44 Takýto výklad okrem toho potvrdzuje aj znenie článku 7 ods. 1 rámcovej smernice v spojení s jej článkom 8 ods. 3 písm. d) a článkom 20 ods. 3, ako aj článkom 5 ods. 1 a 4 prístupovej smernice.

45 Je totiž potrebné pripomenúť, že článok 20 ods. 3 rámcovej smernice upravuje, že NRO pri riešení sporu prijme rozhodnutia zamerané na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 8 tejto smernice, že článok 7 ods. 1 tejto smernice stanovuje, že pri vykonávaní úloh, ktoré im vyplývajú z uvedenej smernice a špecifických smerníc, NRO zohľadnia tieto ciele v čo najväčšej miere, vrátane cieľov vzťahujúcich sa k fungovaniu vnútorného trhu, a že z článku 5 ods. 1 a 4 prístupovej smernice vyplýva, že pokiaľ ide o pripojenie a prepojenie sleduje zásah NRO tiež realizáciu týchto cieľov a zabezpečenie ich dodržiavania. Podľa článku 8 ods. 3 písm. d) však NRO prispievajú k rozvoju vnútorného trhu okrem iného tým, že vzájomnou spoluprácou a spoluprácou s Komisiou transparentným spôsobom zabezpečia rozvoj jednotných regulačných postupov a jednotné uplatňovanie tejto smernice a špecifických smerníc.

46 V tejto súvislosti z vyššie uvedeného vyplýva, že na druhú otázku je potrebné odpovedať, že článok 7 ods. 3 a článok 20 rámcovej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že NRO je povinný uskutočniť postup upravený v prvom z týchto ustanovení, ak chce v rámci riešenia sporu medzi podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete alebo služby v členskom štáte uložiť povinnosti smerujúce k zabezpečeniu prístupu k negeografickým číslam v súlade s článkom 28 smernice univerzálne služby a ak tieto povinnosti môžu mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

O prvej otázke

47 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 7 ods. 3 rámcovej smernice vykladať v tom zmysle, že je potrebné sa domnievať, že každé opatrenie prijaté NRO s cieľom zabezpečiť prístup konečných užívateľov k negeografickým číslam v súlade s článkom 28 smernice univerzálnej služby má vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

48 V tejto súvislosti predseda UKE uvádza, že rozhodnutie vo veci samej malo zanedbateľný vplyv na obchod medzi členskými štátmi. Poľská vláda sa domnieva, že toto rozhodnutie nemalo „nevyhnutne“ vplyv na obchod medzi týmito štátmi. Naopak Telefonia Dialog, T-Mobile Polska a Komisia tvrdia, že uvedené rozhodnutie môže mať takýto vplyv.

49 Ani rámcová smernica, ani špecifické smernice neobsahujú definíciu pojmu „vplyv na obchod medzi členskými štátmi“ v zmysle článku 7 ods. 3 písm. b) rámcovej smernice. Odôvodnenie 38 tejto smernice však uvádza, že opatrenia, ktoré by mohli ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi predstavujú opatrenia, ktoré môžu mať priamy alebo nepriamy, skutočný alebo potenciálny vplyv na charakter obchodu medzi členskými štátmi spôsobom, ktorý by mohol vytvoriť prekážky pre jednotný trh.

50 Ako uviedol generálny advokát v bodoch 61 až 64 svojich návrhov, definícia pojmu „vplyv na obchod medzi členskými štátmi“ v zmysle článku 7 ods. 3 písm. b) rámcovej smernice je podobná pojmu „ovplyvnenie obchodu medzi členskými štátmi“ v zmysle článkov 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ a musí mať preto na účely uplatnenia článku 7 ods. 3 tejto smernice rovnaký rozsah.

51 Podľa ustálenej judikatúry týkajúcej sa týchto článkov na to, aby boli rozhodnutie, dohoda alebo postup spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, musia na základe objektívnych právnych alebo skutkových dôvodov umožniť s dostatočnou pravdepodobnosťou predpokladať, že by mohli mať priamy či nepriamy, súčasný či potenciálny vplyv na obchod medzi členskými štátmi, a to takým spôsobom, že by sa dalo obávať skutočnosti, že budú brániť vytvoreniu spoločného trhu medzi členskými štátmi (rozsudky Asnef-Equifax a Administración del Estado, C-238/05, EU:C:2006:734, bod 34 a citovaná judikatúra; Erste Group Bank a i./Komisia, C-125/07 P, C-133/07 P a C-137/07 P, EU:C:2009:576, bod 36, ako aj Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, C-1/12, EU:C:2013:127, bod 65).

52 Súdny dvor v tomto kontexte rozhodol, že je okrem iného potrebné, aby tento vplyv nebol zanedbateľný (pozri najmä v tomto zmysle rozsudky Béguelin Import, 22/71, EU:C:1971:113, bod 16; Manfredi a i., C-295/04 až C-298/04, EU:C:2006:461, bod 42, ako aj Erste Group Bank a i./Komisia, C-125/07 P, C-133/07 P a C-137/07 P, EU:C:2009:576, bod 36 a citovanú judikatúru).

53 Súdny dvor zdôraznil, že vplyv, ktorý môže mať rozhodnutie, dohoda alebo postup na obchodné toky medzi členskými štátmi, vo všeobecnosti vyplýva zo súčasného výskytu viacerých faktorov, ktoré by nemuseli byť rozhodujúce, pokiaľ by boli posudzované samostatne (pozri v tomto zmysle rozsudok Manfredi a i., C-295/04 až C-298/04, EU:C:2006:461, point 43), a že na zistenie, či kartel citeľne vplýva na obchod medzi členskými štátmi, ho treba skúmať v hospodárskom a právnom kontexte (rozsudok Asnef-Equifax a Administración del Estado, C-238/05, EU:C:2006:734, bod 35) s ohľadom na všetky relevantné veci v prejednávanej veci (rozsudok Ziegler/Komisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 95). Tento vplyv sa posudzuje najmä s ohľadom na povahu predmetnej dohody alebo postupu, povahu dotknutých výrobkov alebo služieb a postavenia a význam účastníkov na trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok Javico, C-306/96, EU:C:1998:173, bod 17 a citovanú judikatúru). V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že cezhraničný charakter predmetných služieb predstavuje relevantnú skutočnosť pri posúdení existencie vplyvu na obchod medzi členskými štátmi (rozsudok Ziegler/Komisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 94).

54 V oblasti elektronických komunikácií odôvodnenie 38 rámcovej smernice uvádza, že medzi opatrenia, ktoré by mohli ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, patria opatrenia, ktoré majú významný dopad na prevádzkovateľov alebo užívateľov v iných členských štátoch a obsahujú, okrem iného, opatrenia ovplyvňujúce ceny pre užívateľov v iných členských štátoch; opatrenia ovplyvňujúce schopnosť podniku založeného v inom členskom štáte poskytovať elektronickú komunikačnú službu a najmä opatrenia ovplyvňujúce schopnosť ponúkať nadnárodné služby; a opatrenia ovplyvňujúce štruktúru trhu alebo prístup, ktoré majú spätný účinok na podniky v iných členských štátoch.

55 Pokiaľ ide o opatrenie, ktorého cieľom je zabezpečiť prístup konečných užívateľov z iných členských štátov k negeografickým číslam v súlade s článkom 28 smernice univerzálnej služby, je potrebné uviesť, že v zásade vzhľadom na samotné znenie tohto článku má povaha takéhoto opatrenia cezhraničný účinok vnútri Európskej únie.

56 Okrem toho, ako vyplýva zo znenia vnútroštátneho rozhodnutia, rozhodnutie vo veci samej na jednej strane umožňuje najmä konečnému užívateľovi z iného členského štátu, ktorý sa zdržiava v Poľsku a používa roaming v sieti poľského operátora, prístup k negeografickým číslam a na druhej strane stanovuje ceny za predmetné služby, ako aj pravidlá revízie týchto sadzieb.

57 Zdá sa, že takéto rozhodnutie v rozsahu, v akom sa týka roamingu, ktorý predstavuje cezhraničný prvok a môže mať dosah na ceny zaplatené konečnými užívateľmi z iných členských štátov, môže mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi v zmysle článku 7 ods. 3 rámcovej smernice.

58 Pokiaľ ide o posúdenie skutočností, prináleží vnútroštátnemu súdu preskúmať, či predmetné opatrenie vo veci samej môže ovplyvniť, viac ako zanedbateľne, obchod medzi členskými štátmi, ovplyvňujúc priamo či nepriamo, súčasne či potenciálne obchodné toky medzi týmito štátmi.

59 Vzhľadom na vyššie uvedené je na prvú otázku potrebné odpovedať, že článok 7 ods. 3 rámcovej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že opatrenie prijaté NRO s cieľom zabezpečiť prístup konečných užívateľov k negeografickým číslam v súlade s článkom 28 smernice univerzálnej služby má vplyv na obchod medzi členskými štátmi v zmysle tohto ustanovenia, ak môže viac ako zanedbateľne, priamo či nepriamo, súčasne či potenciálne ovplyvniť obchod medzi týmito štátmi, čo prináleží posúdiť vnútroštátnemu súdu.

O tretej otázke

60 Vzhľadom na odpovede na prvé dve otázky na tretiu otázku nie je potrebné odpovedať.

O trovách

61 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. **Článok 7 ods. 3 a článok 20 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) sa má vykladať v tom zmysle, že národný regulačný orgán je povinný uskutočniť postup upravený v prvom z týchto ustanovení, ak chce v rámci riešenia sporu medzi podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete alebo služby v členskom**

štáte uložiť povinnosti smerujúce k zabezpečeniu prístupu k negeografickým číslam v súlade s článkom 28 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (smernica univerzálnej služby) a ak tieto povinnosti môžu mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

2. **Článok 7 ods. 3 smernice 2001/21 sa má vykladať v tom zmysle, že opatrenie prijaté národným regulačným orgánom s cieľom zabezpečiť prístup konečných užívateľov k negeografickým číslam v súlade s článkom 28 smernice 2002/22 má vplyv na obchod medzi členskými štátmi v zmysle tohto ustanovenia, ak môže viac ako zanedbateľne, priamo či nepriamo, súčasne či potenciálne ovplyvniť obchod medzi týmito štátmi, čo prináleží posúdiť vnútroštátnemu súdu.**

Podpisy